

BEREGI ÚJSÁG

társadalmi, vármegyei és közgazdasági érdekű hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bocska-utca 4. sz. Beregszász.

Kasza Soma

Dr. Bálint Jenő

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Kétszáz részére 5 kor. Egyes szám ára 20 f.
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

A földbérlet.

A szédelgések terére léptünk!

Egészséges állapot-e az, hogy olyan földekért — melyekre ezelőtt 10—15 évvel öt forint bérösszeg mellett ráfizettünk, a jelenlegi állapotok között pedig jó esztendőben 8—10 ft. bérfizetéssel csak éppen, hogy boldogultunk — 12—14 frtot fizessenek? Nem, ez nem lehet egészséges és ha ez meg nem változik, úgy az nagy rázkódtatást fog maga után vonni, amely rázkódtatás tönkre teend a bérlőket, megbuktatja a földárakat s így válságos lehet az ország pénzügyeire, mert mind azon áremelkedés, amit a tisztességtelen verseny szül, feltétlenül káros visszahatásu, már pedig a 8—10 frtos bérlőtről a 12—14 frtos bérlőkre való emelkedést az szülte.

Talán sehol nem öltött oly mérveket ez a tisztességtelen verseny, mint nálunk, itt Beregben. Napi renden van, hogy a régi bérlőt egy számítás nélküli, meggondolatlanul könnyelmű s esetleg kenyér-irigy valaki kibérli alattomosan, hogy védekezni sem lehessen ellenök.

Ezek a szerencsétlen szerencse lovagok valósággal megbénítják a kisebb tőkével rendelkező bérlőket,

mert — nekik ugyan nincs semmijök — de a hátuk mögött áll olyan valaki, ki esetleg az uzsorától sem rettenve vissza, pénzzel tartja, egy-egy jó esztendő reményében ezen eltévedteket, kik tönkre teszik nemcsak önmagukat, hanem a tisztességes bérlőket is!

Ezek ellen csak úgy lehet védekezni, ha a pénzintézetek — mert ők hozzájuk is fordulnak kölcsönért — felismerik ezen szédelgéseket, s megtagadják a hitelt; gazdák és bérlők elforduljanak tőlük, de leginkább tartózkodjanak az ilyenektől a bérbeadók, mert az pünkösdi királyság, amit ők szereznek nekik! Mindez persze igen nehezen kivihető, mert mindenkit és mindent a meggondolatlanságig az érdek vezet. A pénzintézetek kapva-kapnak az üzlet után s a mai biztos két korona miatt nem gondolnak arra, hogy jövőre elveszítenek amiatt 3—4 klienst. Tönkre megy az, aki a túl magas bért fizeti és tönkre mennek a kibértek. A gazdákat, bérlőket és bérbeadókat szintén kapzsiság jellemzi s e miatt nem veszik észre ezt az egészségtelen állapotot és annak létrehozóit, hanem rohannak utánuk.

Van mindamellett egy eszköz, melynek segítségével utját lehet vágni

ezen szédelgéseknek s ezen eszköz az, hogy alakítsunk egy földbérlo szövetséget.

Nálunk hol a pénzintézetek gombamódon teremnek — egynap itt, másnap Naményban, harmadnap Kaszonyban — kell, hogy egy ilyen óriási horderejű, nagy és szép célokot szolgáló intézmény megalakítása a legkönnyebben kivihető legyen.

A földbérlo szövetségek eszméjét a magyar Gazdaszövetség vetette fel és vette tervbe, de ép úgy mint minden nemes célu dolog, igen nehezen terjed.

Ez az eszme fontos szociális feladatokat szolgálatában áll. Lehetővé teszi a szédelgők elleni védekezést, de főként és ez a fontosabb, lehetővé teszi a kisgazdák és földmivelő munkásoknak, hogy földet béreljenek!

A magyar Gazdaszövetség ezen eszméje józan és komoly, eleven és mélyreható. Többet ér mint a szellemi erők kapitálisából ömlő aranyzavak, mert megvalósításával a népek ezreinek ajkán csendül fel a hálaadó szó azokért, kik az ország népének kenyeret, földet adnak.

A föld! Mily fenséges erő rejlik azon a fekete rögön, azon a sárga

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

A nászajándék.

Irtta: M. M.

I.

Kajnay Emma lázas sietséggel irta a naplójába a tegnapi bál benyomásait:

— Milyen kedves ember Kassay Béla! És hogy tud táncolni! Senkisémet táncolt úgy velem a bálon, mint ő. Ez a bál máskülönben is sikerült. A ruhám szép volt és úgy latszik, jól festhettem benne, mert Kassay azt mondta, hogy legszebb vagyok a bálon, mire azt válaszoltam, hogy mindenik szebb, mint én vagyok. Erre ő vissza vágta: „Én előttem maga a legszebb nemcsak ezen a bálon, hanem az egész világon!” Édes Istenkém, vajjon mit akart ezzel mondani? Még senkisémet mondott nekem ilyest! Úgy dobogott a szívem. De mégis jobb szerettem volna, ha azt mondta volna: „Te vagy a legkedvesebb a világon, mert szeretlek, ki mondhatatlan forrón szeretlek!” Oh Béla! Tudom, érzem, hogy ezt mondta volna, ha tudnád, hogy mennyire szeretlek!

Alig végezte be e sorokat, midőn vendégük érkezett még pedig éppen Kassay.

Emmike nem lévén felöltözve, hirtelen a papája íróasztalának egyik fiókjába dugta a naplót és kisurrant, hogy öltözetét rendbe szedje. Kassay belépett Emmike papájával

és beszélgetett vele. A házigazdának eszébe jutott, hogy szívalral megkínálja vendégét és kinyitva a fiókot, a naplót haragosan veszi ki. miközben haragosan dörmög:

— A teremtésit ennek a könyvnek!

Mind összetöri a szivarjaimat!

— Micsoda könyv ez? — kérdi a védég.

— Emmike naplója, — mondja az apja, de tovább nem beszélhetett, mert az inas kihívja, hogy egy öreg ur akarna valamit kérdezni. A házigazda kimegy: Kassay pedig az íróasztalhoz lép és némi habozás után felnyitja a könyvet a legutolsó írott lapon és lázas sietséggel olvassa:

... De mégis jobb szerettem volna, ha azt mondta volna: „Te vagy a legkedvesebb a világon, mert szeretlek, kimondhatatlan forrón szeretlek!” Oh Béla! Tudom, érzem, hogy ezt mondta volna, ha tudnád mennyire szeretlek!

Kassay Béla örömprepsve csusztatta zsebébe a könyvecskét, mert lépteket hallott közeledni. Ideje is volt, mert Emmike belépett és vendégét kedves mosolylyal üdvözölte:

— Isten hozta, Kassay ur! Mit álmódott a tegnapi bál után?

— Ha igazán kíváncsi rá, elmondom.

— Hogyne! Mesélje el nagyon érdekel!

— Azt álmodtam, — kezdé Kassay, — hogy elfementem világá, keresni a boldogságot. Messze elmentem és eltévedtem. Vártam a jó szerencsét, vagyis inkább kerestem az utat, mert most így eltévedve, se jobbra,

se balra, menni nem tudva, a boldogság keresése eszembe sem jutott. Amint így töprengtem, felém jön egy leány, aki nagyon csinos volt és kacagva szólított meg: „Eltévedtél te idegen legény, jer majd vezetlek! Mentem vele egy darabig, de nem tudtam örököse kacagását és üres léha fecsegését hallgatni, és azt mondtam: Köszönöm fáradságát, nem megyek tovább. Elváltunk. Megs álltam és vártam. Hangosan dalolva, más leányok jöttek arra, kik szintén megszólítottak, de ezekkel el sem indultam, mert ahogy körülfogtak, talán szét is téptek volna. Így hát tovább vártam. Végre arra jött egy család. Egy angyal arcú, mosolygó kis leány volt velük, aki érdeklődéssel nézett felém, de nem szólt hozzám. Hanem annál többet beszéltek azok az égszínké, tiszta ragyogó szemek! Azoknak a sugaraitól felbátorodva, léptem hozzájuk és szívemben éreztem, hogy nem hiába kerestem, mert meg is találtam a boldogságot. Kérdeztem, hogy merre visz az ut hazámba? Azt felelték, hogy az ő utjok is arra visz, velük tarthatok. És én mentem, elől azzal a bájos angyallal. Alig tettünk lépést, megszólalt a szívem és kérdeztem: Akarja-e, hogy így kettesben járjunk az egész életen?”

— És a leány mit szolt?

— A leány azt mondta: Oh Béla! Tudom, érzem, hogy... Oh mondja Emmike kisasszony, mit mondott volna magácska?

— Azt, hogy... hogy... akarom.

agyagon azon a szürke homokon! Egy darabka föld jellemképző, hazafiságra indító eszköz ebben az országban, hol dalolva hasítják a barázdát, égető nap hevében kaszálják a kalászos buzát.

A földmivelő nép minden sóhaja a földje felé száll, ezt nézi aggodalommal, mikor felhőfoszlányok veszedelmes torlódása jeges esőt jósol, az csal ajkára mosolyt, mikor a buza vetés eleven levelén megül, az esthajnal, a pacsirta szóval üdvözölt reggel harmata, ettől bucsuzik írva, mikor a gazdagodás demona Amerika felé üzi. Sóvárgó lelke mindig azon gondolatokon munkál, hogy mentől több földje legyen és ha el is indult a kivándorló hajón Amerikába, egy szép napon mégis hazajön, tovább szántani a földet, mert ez neki a legszebb foglalkozása.

A földbérlésnek szövetkezés útján való létrehozása, igen fontos feladatok szolgálatában áll. Nem frázis e kijelentés, csak figyeljük meg a nép szeretetét a földhöz. Mennyi köny fakad azok szemében, kik birtak valaha egy talpalatnyi földet és amely a végrehajtó dobján más kézre került.

Elkeseredése szomorú tragikum egy-egy kifakadása megindítóbb a tragikai hősök bukásánál, mert e keserű feljajdulásokban, a földhöz való szívós vonzódása, egyben arra inti a kormányhatalmat és a társadalmat, hogy az ország fonséges ereje a föld és a legigazibb munkaszeretet a földművesé, aki országunk boldogságának az alapvetője.

Mikor a nép csüggedő tanúságait a Magyar Gazdaszövetség figyelembe veszi és bérlőszövetkezetet óhajt létesíteni, vagy valamely vidék gazdái

II.

Rajnay Emma úgy el volt foglalva, a keletre készítésével, hogy eszébe sem jutott a naplója. Ugyan mit is irt volna bele. Hisz a vőlegénye szerelmes szavai ugyanis bevésődtek a szívébe, nem kellett azokat feljegyeznie.

Kassay Béla minden szabad idejét menyasszonyánál töltötte és együtt számlálgatták a napokat, míg megköthették a szent frigyét. Végre elérkezett a nagy nap is. Rajnayék termei megteltek előkelő vendégekkel. Az anyakönyvvezető elé, azután a templomba mentek. Onnan visszatértek és az estebédhez készültek. A menyasszony leánykori szobájába ment, hogy megtekintse a nászajándékokat. Egész vagyont érő ajándékok voltak felhalmozva. A menyasszonynak figyelmét egy ismerős fedélű könyvecske vonta magára. Kézébe vette és meglepetve kiáltott fel:

— A naplóm! Hogy kerül ez ide? Aztán felnyitotta az utolsó írott lapon az ő utolsó sorainál, melyek alatt Béla kezeirásával ez állott: Nászajándékkul visszaadom e könyvecskét, mely áldott legyen, hogy szerelmemben bátorságot adott. Vágyom ajkadról is hallant a szót, hogy szeretsz, közvetlenül tőled, ki nekem legkedvesebb vagy a világon! Ótel forró szeretettel férjed! Béla.

Emmi észre sem vette, hogy a háta mögött áll a sorok írója. Csak mikor valaki gyendgédén kajaiba zárta, akkor eszmélt fel és könyezve sutogta!

— Szeretlek, szeretlek!!

óhajtják azt alakítani, kötelessége a társadalomnak segítséget nyújtania ezen hazafias akcióhoz.

Mert mit akar a Gazdaszövetség? Meg akarja menteni a földbérlést a nálunk is elharapódzott szédelgésektől és azt akarja, hogy a bérleti vállalkozásban a legszegényebb, de tisztességes, becsületes ember is részt vehessen kevés pénzzel, könnyen törleszhető kölcsönrel, igen kedvezményes részletekben lefizethető bérösszeggel kibérli maga a földeket és kiadja albérlésbe.

Azt akarja, hogy a nép maradjon itthon. Maradjon itthon a java, a tevékeny munkás. Azt akarja, hogy a távollévőket is az édes otthonba vonzza! Kevés ugyanis itt a nép, valamennyi érdemesére szüksége van a hazának, hogy erősödjünk, fejlődjünk és minden körülmények között lehessen a nép erejére támaszkodnunk.

Csak úgy fog ez a nép nagy alkotásokat keresztül vinni, ha asztalán kenyér lesz, ha sok ember, sok munkatérő vetélkedik egymással a különböző munkák létesítésén.

Sokat lehetne még írni az ezime szépségéről, szinte kínálja magát a retorika sok színes jelzője. Maga a gondolat azonban szebben beszél, hogysen virágokkal rakjuk meg a lombos fát, amelytől nem látszanék a gondolat, az életerős törzs.

R.

Értekezlet.

Vagy talán megyegyűlés, ez lenne a helyesebb kifejezés, mert a meghívó homlokzatán ez állott: Beregvármegye alispáni hivatalától, alá pedig: Beregvármegye alispánja volt írva! Ki is hinné, hogy az alispán ur és a jegyző urak közül fáradságot vegyen magának valaki, biztosítási üzletszerzéshez! Pedig így van, kedden délelőtt értekezlet volt a megyeináza egyik termében, amely értekezletnek az volt a célja, hogy a Magyar Életjáradék Biztosító intézet részére, biztosításokat, illetve szövetkezeti tagokat szerezzenek!

Ez még eddig eddig egyáltalán nem különös, — hisz mindenkinek élni kell, már pedig minden 1000 koronás üzlet után 10—20 koronát legalább fizetnek, — hanem hogy egy ekzsztatálni akaró intézet, amelyiknek még semmi multja s csak éppen annyi je'ene van, hogy megalakult a tulipán piros színe és a hazafiasság sok mindenhez felhasznál szent zászlója alatt, más érdekben dus, régi intézetek ellen ilyen formán áskálódjék, ez már sok!

Mik az érvei ezen intézetnek? Hát az, hogy mi magyarok vagyunk és hogy mi magyarok vagyunk! Ezt mi igen jól tudjuk! Igen, de mivel magyarok vagyunk, biztosítsuk életünket egy, a retorikának igen sok szép jelzőjével illusztrált, bizonytalan alapú, fiatal intézetnél, amelyiknek dacára az igen csinosan kiállított prospektusának, igen szappanbuborékre épített jövője van!

Mivel bizonyítják még hogy ezen intézet jó és életképes? Azzal, hogy más intézetek rossz és rabló. Pedig ha az ember végig nézi és összehasonlítja az új intézet táblázatát, más első rendű intézetek táblázatával, azonnal

észre vesszük, hogy ez légből kapott állítás mert például a Generali jóval olcsóbb! Az, hogy a tagok 70 százalék nyereségy részét kapnak, csak holmi: vakulj magyar mert annyival többet be is fizetnek; a nyereség az kell a reklám csinálásra, az ország bekalandozására, csinos nyomtatványokra, s azoknak a hivatalnokoknak, kik részére az intézet alakult!

Mit mondanak még? Azt, hogy az idegen intézetek kiviszik a millióinkat.

Azt azonban nem említik meg, hogy azok az intézetek hány magyar embernek adnak kenyeret és hogy azok az idegen intézetek magyarabbak, mint a magyarok; hogy azon intézeteknek itt, magyar értékekbe vannak befektetve a milliói; hogy a részvényesek között igen sok a magyar; hogy ezen idegen intézetek, mikor az igen szomorú emléktű gyszakmányok felszólították arra, hogy debjak piacra a magyar értékeiket, nem hogy "nem" mel felelték, de még; újabb értékeket vettek, ezekről hallgatt a krónika!

Például a Generalinak van vagy száz főügynöksége, számtalan ügynöksége, hány magyar embernek ad ez kenyeret! Kenyete részvénye van nálunk elhelyezve, tehát az osztalék nem megy ki. Magyar értékpapirokba pedig ötvenmillió koronája van befektetve.

Mikor fog ilyen eredményeket felmutathatni ez az új szövetkezet? Soha! Mert az az intézet amelyik azon akar felépülni, hogy a másikat lebecsüli, annak az élete rövid.

Sokkal jobban szeretjük a hazánkat, semhogy bizonytalanra biztosítsuk gyermekeinket, semhogy kidöbujuk pénzünket, mert a mi jólétünk, gazdagságunk, hazánk jóléte gazdagsága!

Dacára annak, hogy az értekezlet meghívójának olyan díszes homlokzata volt, alig jelentek meg 10—15-en.

R.

VEGYES HIREK.

Augusztus 18—20.

Az őszbe hajló nyár hétköznapja közé örök emlékezőskép illeszkedik a magyar királyság ünnepe: a szent kéz napja. Annyi viharos idő után az idén végre lehiggadt szenvedelmek pihenő napjaiba ékelődik ez az ünnep, mely diadalmas öröklétét hirdeti, az első magyar király alkotásának: a szabad magyar királyságnak. Ezen szent emléktű napot egy örömműnnap előzi meg, királyunk születésének évfordulója. Kérjük azon szentjobbót, amelyik megalakította a magyar államiság fundamentumát hogy tartsa meg még számos évig örömműnnapunkat augusztus 18-át, és tesse sokáig hazánk javára dicső királyunkat!

— Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik az előfizetési díjat még nem küldték be, sziveskedjenek azt mielőbb hozzánk juttatni, nehogy a lap kiadásában lemaradást szenvedjenek.

— A király születésnapját városunk közönsége a szokott ünnepekkel ülte meg folyó hó 18-án. A helybeli templomban hűlő istentisztelet volt. A szent misét Szalay Sándor esperes plébános mondotta.

— Szent István napja Folyó hó 20-án Szent István napját a szokásos kegyelettel ünnepeltük meg. Ez alkalomból a helybeli róm. kath. templomban szent beszéd, utána pedig ünnepi mise tartott.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Scholtz Mariska okl. polgári iskolai tanítónőt a zólyomi polgári iskolához nevezte ki tanítónővé.

— **Meghívás.** A Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1906. évi XXII. rendes közgyűlését f. évi szeptember hó 8-án d. e. 10 órakor Árdánházán tartja. Ezen közgyűlésre az egyesület tagjait s a nemes ügy iránt érdeklődő nagyközönséget meghívják: Schürger Ferenc alelnök, Szepétery Endre ügyvivő-igazgató, Rhédey János titkár.

— **Hites tolmács.** Jászberényi János n. szőlősi lakost a beregszászi kir. törvényszék elnöke a nagyszőlősi kir. járásbíróság területére hites tolmácsná nevezte ki a rutén magyar nyelvből.

— **Az angolok Ferenc Józsefről.** A „Daily Telegraph“ Ferenc József király születésnapja alkalmából a következőket írja: Angolország Ausztria és Magyarország uralkodójával csak egy érzést táplál, a csodálat és tisztelet érzését. Ő felsége úgy jó, mint balsorsban ismételtelen bebizonyította, hogy Angolország barátja. A lap reméli, hogy az uralkodó altvalóinak szeretete és hódolata, a melyben az egész világ osztozik, megkönnyíti a 77-ik életévében álló uralkodónak munkaterhe elviselését.

— **A városi tisztviselői fizetése.** A belügyi kormány, mint olvassuk, gondoskodás tárgyává tette a városi tisztviselők fizetés rendezési kérdésének az állam részéről való kedvező megoldását s ott, a hol szükségesnek mutatkozik, indokolt és méltánylást érdemlő esetekben megfelelő összeget bocsát a törvényhatósági költségvetések rendelkezésére.

— **Gyújtó villám.** A legutóbbi vihar alkalmával több helyen beütött a villám. Többek között egy Béres József nevű repedei gazda udvarában is beütött és a csúrt a benne összegyűjtött idei terméssel együtt elpusztította. A kár jelentékeny.

— **Országos vásár.** Az e heti országos Bertalan vásár első szerdai napja elég forgalmas volt.

— **Ingyen könyvek szegény gyermekeknek.** A Beregvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület a valóban szegény sorsban lévő szülék el. iskolás gyermekeinek ingyen könyvekkel és írószközökkel való ellátására az 1906/7 tanévre 600 azaz hatszáz koronát s avazott meg. Az ingyen könyvek és írószközök engedélyezése iránti kérvények a szükséges kimutatások kapcsán a kirtanfelfügylőhöz, mint az egyesület ügyvivő igazgatójához szeptember hó 10-ig mulhatatlanul betérjesztendő. A későbbben érkezett kérvényeket egyszerűen viszaküldik.

— **Egyszínű bélyegek.** A postabélyegeket eddig úgy nálunk, mint Ausztriában két színben készítették. A bélyegek árának jelzése ugyanis más színű volt, mint a bélyeg alapszíne. Ily módon az előállítás többé került, mintha egyszínű lett volna a nyomás. Ezt az osztrákok vették először észre és hogy a bélyegek előállításának költségénél némi megtakarítást érjenek el, kimondták, hogy a postabélyegek egyszínűek lesznek. A múlt hónapban már ilyen bélyegeket adtak ki s ezentul is csak e fajta kerül forgalomba. Az osztrák takarékosnagnak persze nálunk is hírt vették s most azon vannak, hogy úgy járjanak el, mint azok és pedig azért is, mert a két színhez való ragaszkodásnak semmi féle gyakorlati haszna sincsen.

— **Községi értéknövekvési adó.** Kőszeghy József, Nagyvárad város főmérnöke egy újabb községi projektummal lépett fel, melynek tervezetét az összes városokkal közölték és a városok legközelebb megartandó országos kongresszusán kerül tárgya-

lás alá. Míg azonban az első eszme: a pénzügyi betétekne községi adóval való megterhelése, amint azt annak idején bőven kifejtettük, minden szempontból elvetendő, halvaszületett eszme addig Kőszeghy főmérnök tervezetével már érdemes komolyan foglalkozni. Ez az angol rendszerű Improvint Charge, magyarul értéknövekvési adó melynek lényege az, hogy ha valamely utca bővítés akár önmagában, akár kapcsolatosan valamely közzintézménnyel a városi pénztár terhére létesül és a közpénznek ily felhasználása következtében a szomszédos telkek vagy házak értéke lényegesen és állandóan emelkedik: a város közönsége a telkek és házak tulajdonosaitól követelheti, hogy az adófizetők pénzén szerzett értéknövekedés illetve nyereség egy részét a városi pénztárnak és ekként a fizetőket is beleértve, a város adóterhét viselő egész lakosságnak megtérítsék. Komoly ellenvetés az eszme ellen nem tehető és ha az annak végrehajtását célzó tervezet az igazságos és arányos megadózottság elveinek megfelelően lesz kidolgozva, a városok ezen új jövedelmi forrásának megnyitását mi is óhajtjuk, csak azt lehet sajnálni, hogy a főváros erre a jövedelmi forrásra nem bukkant rá 3—4 évtized előtt.

— **A főherceg polgári ruhában.** Az uralkodóház főhercegeit annyira megszokták a lojális alattvalók egyenruhában látni, hogy reájuk sem ismernek, ha néha néha polgári öltözetben jelennek meg. Ilyen esetekben már nem egyszer mulatságos félreértések történtek. Nemrég adták át a forgalomnak nagyobb ünnepélyességek között a vocheini vasutat, amelynek megnyitását megjelent Ferenc Ferdinánd trónörökös is. Fogadtatására nagyban készültek Triesztben s s Lajos Szalvátor főherceg, aki különben nagyon visszavonult életet élt a Trieszt melletti Mugciában, elhatározta, hogy részt vesz a trónörökös fogadtatásán. Az ünnepély előtt néhány nappal Triesztbe utazott és a brigadérosnál az ünnepélyek részletei után akart tudakozódni. Azonban már a kaszárnya bejáratánál feltartóztatták. A polgári ruhába öltözött s egyszerű külsejű öreg urat senki sem ösmerte és csak akkor engedték tovább amikor kijelentette, hogy a brigadérossal óhajt beszélni. Itt is nagyon sokáig kellett várnia. A tábornoknak ugyanis nagyon sok hivatalos dolga volt s az öreg ur türelmesen várakozott az előszobában.

— Van e mégitt valaki? Ah, igen. Ön is. No, mit akar? kérdezte a brigadéros.

— Lajos Szalvátor főherceg vagyok — válaszolt az öreg ur — és azért jöttem, hogy trónörökös ur öfensége fogadtatásának részleteiről tudakozódjam.

Ebben a pillanatban érdekes lett volna a brigadéros urat lefotografáltatni; pár perc mult el, amíg zavarából magához tért, haptákba vágta magát és hivatalos tisztelettel tett jelentést. Amikor pedig a kopottas ruhájú öreg ur elhagyta a tábornok hivatalos helyiségét, hatalmas „Gewehr heraus!“ szólitotta glédába a kapunál őrtálló őrséget.

— **Kultur krajcár.** A máramaroszi geti színügyi bizottság igen életre való eszmével foglalkozik. Az országos Irodalmi és Közművelődési Szövetség felhívására ugyanis el akarja határozni, hogy minden — 1 K. 20 fillértől kezdődő jegynél 2 fillérrel felemeli a jegyek árát s amennyiben ezt az ország minden nagyobb vidéki színháza elfogadja az ekként befolyó pénz oly magyar tárgyú daljáték, vigjáték, vagy más drámai műfajú darab jutalmazására fog fordítatni, mely a kitűzendő pályázaton az elsőség pálmáját nyeri el. A pályanyertes darab bemutató előadása minden évben más vidéki színházban folyik le s azon a szövetség képviselteti ma-

gát hogy minden ilyen bemutató előadást országos kulturális ünneppé tegyen.

— **Óriási szerencse Gaedickenél.** Az imént befejezett IV. osztályu húzás főnyereményét ismét Gaedicke bankház Budapest (Kossuth Lajos-u. 11.) szerencsés vevői nyerték. Ezuttal a 3148. számra. Mint ismeretes említett szerencsegyűjtőde magában az elmúlt sorsjátékban a 400.000, 60.000, 2 á 300.00, 20.000, 3 á 15.000, 10.000, 5000 stb. nyereményeket fizetett ki szerencsés vevőinek.

Asszonyokról egy asszony.

Irta: T.

Az apostolok sorsa a keresztrefeszítés vagy legalább is megvetés és guny.

A feminizmus apostolai is tapasztalták és tapasztalják mai napig is és tapasztalják legfőképpen asszonytársaik részéről, kik nemcsak a szokott indolenciával viseltetnek rájuk nézve eminenter fontos kérdések iránt, hanem még gunt is tűznek belőle.

Az egész mozgalom eszembe juttatja azt a furcsa házat szülővároskamban, mely kifelé imponáló külsejű, emeletes épület, cirkádákkal ékesítve, de hátulról megkerülve egy nyomoruságos viskó. Ugyanis a ház a hegylejtőn épült és fokozatosan zsugorodik össze és törpül semmivé.

A feminizmus előharcosai, uttörői képezik a cifra, az imponáló homlokzatot, a nagy sokaság, azonban a régi maradt, a mi cifraság és ujjítás van is rajta az nem egyéb mint külső máz.

A feminizmus, a nőt magasabb erkölcsi és értelmi nivóra akarja emelni, valamint a nő komoly törekvéseinek érvényt kíván szerezni. De a magyar nő — az átlag — sajnos még nem érett meg arra, hogy a nagy horderejű kérdést teljes egészében átértse. A tények, a törekvések elferdítése, rosszakaratu félremagyarázása, a legjobb esetben egy pár üres jelszó; ennyit jelent a mi asszonyainknak a feminizmusa.

Vegyük pl. a b—i társadalmat szűkebb körü értelemben.

Az egyetlen igazi intelligens asszony — bocsánat a rideg igazságért — N-né. Szomorú, de való, hogy csak urak társaságában érzi jól magát. Es a ki ezt az u. n. társadalmat ismeri, bizonyára nem N-nét fogja ezért elítélni, hanem az asszonytársait, akik egy eszmecsere erejéig nem képesek lekötöni az okos, komoly asszony érdeklődését. A guny, a malícia, mely ilyen esetben vadon burjánzik, csak alattomosan mer feléje közeledni, mivel tisztességes volta minden kritikan felül áll.

Már X-né nem mer az asszonytársaságról lemondani, dacára annak, hogy untatja. Nem is volna tanácsos reá nézve, mivelhogy az ő erénye sokkal kevésbé hozzáférhetetlen, azaz, hogy nem is hozzáférhetetlen és így az asszonytársaság ugyszólván a garde de dame szerepét játsza nála. Kihívó és kacér, a szeme felcsillanása árulja el, hogy csak a közeledő férfi érdekl.

A többi aztán az átlagasszony. Űzi apró játékeit, amig tűzheti, de csak konvencionális határok közt — legalább látszólag. Azontul pedig, egy bizonyos koron tul csak

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen szantalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche“

Elapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

a legszűkebb körű társaság és annak apró-cseprő bájai képezik az ő világát. Irodalom? Művészet? Az újabb kor bámulatos vívmányai? Általános emberi kérdések? Oh, azok legfeljebb egy pár jelszó erejéig foglalkoztatják, mint amennyire a társadalmi kodex ugyszólván rászoritja.

A polgárossztyály asszonyát a létérti küzdelem erkölcsileg és értelmileg magasabb fokra emelte. Itt már az asszony nem fényűzési cikk, hanem urának hűségese segítő-társa. A látóköre mindazonáltal nagyon korlátolt. Körülbástyazza magát nevetséges előítéletekkel, melyeket szent igazságokként hirdet. Csökönnyösen ragaszkodik az elavult, a megszokott rosszhoz, mert nem hisz az új, a szokatlan jóban. És az jellemző az asszonyi felfogásra nézve, hogy a világot mint kész produktumot, mint megváltozhatatlan valamit képzei, mint amely a haladásra se nem hivatott, se nem képes. A „mai világot“ legfeljebb akkor emlegeti, ha valami gaztetről értesül, ergo a mai világ csak visszaesést, degenerációt jelent neki.

És ilyen szellemben neveli leányát is, aki az iskolákban hirdett igazságokban csupán absztrakt tudást lát, egyebekben pedig érintetlenül hagyják egyéniségét. A leányok jelentékeny része aztán kiáll a küzdőtérre. A munka, mint mindenütt, itt is jótékonyan befolyásolja az egyént, mindamelllett a férjhezmenetel: az érdekszféra megszűkülése itt is visszaeséssel jár, úgy, hogy magyarán mondva a kedves, szellemes lányból közönséges asszony válik. Egy numerus.

Érdekes megfigyelni a polgárossztyályok egy-egy társadalmi összefüggését. Ama polgárossztyályokét, akik magukat hivalkodva középosztálynak szeretik nevezni.

Valami nevetnivaló feszesség terjeng fölöttük, mintha lelkiileg is be volnának fűzve. Különösen meglepi a részrehajlatlan megfigyelőt azok az uri allűrök, mikkel e hölgyek ékeskednek. Egynémelyiket, az elegánsabbját valami hivalgó öntudatosságot, biztos fellépés jellemzi. Az viszi a szót, az adja a tónust, a többi pedig áhitattal hallgatja, vagy helyesléssel kíséri megjegyzéseit. Biztos lehetsz nyájias olvasóm, hogy ez a leggazdagabb asszony az egész társaságban, mert ezen társaságban a pénz beszél először is, másodszor és így tovább

Amott pedig kissé elkülönítve, mintegy boykottálva egy asszony. Tán okot adott a boykottra! E morális, szigorú gyülekezet boykottjára, avagy ostoba, kiállhatatlan! Tán nem megfelelő a familiája! Oh korántsem! Nincs sem büne, se n más fogyatkozása, csak szegény. És ezen selyemsuhogó, gyémánt csillogó társaságban a szegénység nagy bűn. Négyszemközt, kisebb társaságban szívesen szóba állnak vele, de, itt a fényes társaságban némileg kompromittálja az embert ez a szürke alak.

Mekkorát kell még nőni az asszonynak szívében és lélekben, hogy képes legyen átérteni a feminizmus tanait, amennyiben ezek nemcsak a kenyérkereset gyakorlati megoldását, hanem az asszonyi nem erkölcsi és szellemi emelkedését célozzák!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Elpermangetta Ugy látszik hogy multkor bizsittanunktól nagyon is felbuzdult. Igazán sajnáljuk, hogy az iukoguitót nem akarja tevetni. Pedig sokan érdeklődtek iránta.

A szívem izzó . . . az agyam forró . . .
Láz verte ki a homlokom,
Magáról édes barna angyal,
Igy kábult agygyal álmodom.

Mért nem lett migren-stift magából?
Bekenném vele arcomat,
Hideg, fagyos, hűs gyógyvarázsa
Lehűtené tán lángomat.

II.

Mért nem vagy te angol tapasz?
Oly ragadó, könnyed s főleg
Mért ismerlek téged is úgy,
Mint a tapaszt, csak külsőleg.

Mért nem vagy te angol tapasz?
Hogy szíveimre tehetnélek,
Sebzett szívem begyógyitnád,
Beforrasztanád drága lélek!

III.

Szemed olyan sötét, mint a
Gyógyszerész lelkiismeret,
Ajkad piros, mintha szőlőszir
Reklámnak adott vón helyet.

A hajad olyan bársonyos, mint a
Sűrű ricinus olaj,
Azért bomlok én úgy teérted.
Aesculap segits! oh jaj! oh jaj!

Plajbászszir ha lennél
S hogyha sebem lenne,
Tudom minden sebet
Kezem, veled kenne.

HIRDETÉSEK.

234/1906. vhtó szám.

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a mezőkasszonyi kir. járásbírósnak 1905. évi Sp. 283/3 számú végzése következtében Csatóry György ügyvéd által képviselt Gönczy László bótárgyi lakos javára Jankovics László beregszomi lakos ellen 162 K. 55 f. s jár. erejéig 1905. évi december hó 22-én fogantatott kielgítési végrehajtás útján letoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: vetőgépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mezőkasszonyi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 246/4. számú végzése folytán 162 kor. 55 fill. tőkekövetelés, ennek 1905. évi október hó 3-ik napjától járó 50% kamatai és eddig bíróság megállapított költségei erejéig Beregszomban alperes lakásán leendő eszközzésére 1906. évi augusztus hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Mezőkasszony, 1906. évi augusztus hó 8

Riedl Konrád, kir. bir. végrehajtó.

Ikt. 5735./1903. tk.

Hirdetmény.

A beregszászi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a nagykároly-mátészalka—csapi h. é vasut számára az alábbi megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás térkép és egyedi kimutatás hitelesítésre tűzetik ki, ugymint: Vásárosnamény községre nézve 1906. augusztus hó 27-nek d. e. 10 óra; Vásárosnamény vasuti állomására.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fentebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálalmak s jogosultságuk iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fentebbi határokból a megnevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak: ezeket 1906. évi szeptember hó 15-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire és igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett, vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Beregszász, 1906. július 21.

A kir. törvényszéknél, mint tkvi hatóságnál.

Szilágyi, kir. tvszéki biró

125/1906 v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kerületi törvényszék 11606/1906. számú végzése által Umráth és társa cég végrehajtató javára Szarka Károly ellen 660 k. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1300 koronára becsült vetőgép, kocsiszeke, ló és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbírósnak V. 132.5/1906. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Tivadaron alperesnél leendő eszközzésére 1906. évi augusztus hó 24-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielgítettetéshez jogot tartanak, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Beregszászban, 1906. augusztus hó 2-án.

Schuller, kir. bir. végrehajtó.

9699/1906. ki. szám.

Hirdetmény.

Értesítettük a lakosságot, hogy a III-ik és IV-ik képviselő választó körületben a képviselőtestületi tag választás napja a vármegyei alispán ur által f. év augusztus 30-ára tűzetik ki.

A választás reggel 9 órakor veszi kezdetét s délután 4 óráig bezárólag tart.

Az özvegyek és jogi személyek által kiállított meghatalmazások reggel 8 óráig a választási elnökök átadandók mert ezen időn túl meghatalmazások el nem fogadjatnak. Szavazó helyiségül a III. kerületbeli választók részére a városháza tanács termét, a IV. kerületbeli választók részére a v. alkormány hivatalos helyiségeit jelölöm ki.

Választandó kerületenként 4—4 rendes, 2—2 póttag.

Beregszász, 1906. évi augusztus hó 14-én.

Kovács, h. polgármester.

Tűzifa-üzlet megnyitás!

A közelgő tűzifa-idény alkalmából szíves tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy a helyben eddig fenállott

Goldstein Mór féle

tűzifa-üzletet ezután alólról cég alatt tovább folytatjuk. Állandóan raktáron tartunk I. és II. rendű bükkfát, valamint cser- és tölgyfát. A fát kivánság szerint a házhoz is szállítjuk.

Megrendelések: **Batyáni-utca 4.,** **Andrássy-utca 7.,** valamint **Fodor Albert** Kosuth-éri fűszer- és csemege üzletében eszközölhetők.

Fatelepe: **Bocskay-utca 72.,** a gőzmalom mellett.

Szíves pártfogást kérnek

Goldstein és Friedländer
fakereskedők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a **kiadóhivatal** Bocskay-utca 4. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudkozdóknál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

== AZ APRÓ HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK. ==

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Bocskay-utca 4. szám.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 3 fillér, vastagabb betűből 6 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 3 fillér.

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.
Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfoltot

és mindennemű arctisztálanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME

a bőrnek fehér, üde szint kölcsönöz.

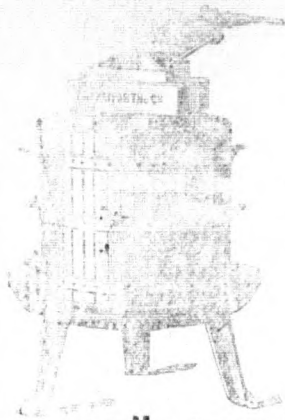
Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal” gyöngyvirág-crém. szertára, Beregszász (Bocskai-néca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém. Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Szőllő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószerkezettel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, bogozó-gépek

Teljesen felszerelt

SZÜRETELŐ KÉSZÜLÉKEK állandóan és kocsihoz szerelve

Lé-sajtók, bogozó-órlók.

A szőlő-készítők, gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágógépek

Szabad. üzemű, hordozható és szállítható

„SYPHONIA”-permetező, szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegács permetezésére.

Szőllő-ekék gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

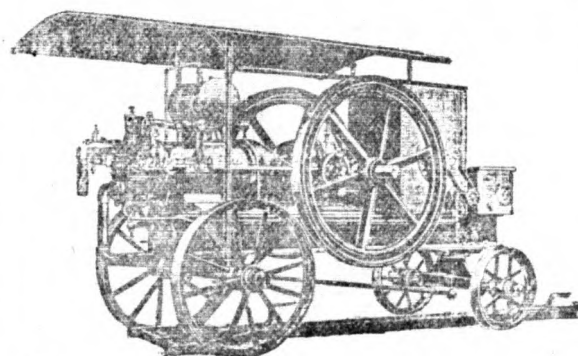
Mayfarth PH. és Társa

gazdasági gépgyári vállalat **BÉCS** II/1 Taborstrasse 71.

Kitüntetések: 550 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képeket és részleteket kerestek.

Cséplési és

gazdasági célokra
legjobban bevált

benzin-
motorok.

Ipari és malomhajtásra legolcsóbb üzemű

szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók

BECK és GERGELY motor- és gépgyárában

BUDAPEST, V., Váci-ut 12.

Nagy Ernő vármegyei aljegyzőnek a **Damjanich** utcában, a vasuti állomás mellett levő

202 □ öles telke eladó.

Értekezni lehet Dr. **Kubowich Géza** beregszászi ügyvéddel.

13

Legjobb a maga nemében a

„Ceres“

étel-zsir

friss kókuszdióból!

Schicht György. „Ceres“ tápszerművek osztálya Aussig E. m.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

ETERNIT

PALA

MAGYARORSZAGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK

HATSCHÉK LAJOS

BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely: **WITTE KÁROLY** Mezőkaszony, **FUCHS és ALUM** Beregszász, **WITTE LAJOS** Bátyu, **KRAUSE és TSA** Nyikmada.

Az eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnévnek s mindenféle tűzalkalmatosságoknak örvendő tűzálló fehér chamotte-agyagból gyártott kiváló minőségű diszes kiállítású **cserépkályháit és kandallóit** felelte jutányos áron.

A gyári szerelőnk által felállított kályhák használhatóságáért és jóságaért feltétlen felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviseletünk és raktárunk **MARKOVICS JÓZSEF** urnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt. — Képviseletünk kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

* * * Regi kályhák átvétele és javítása jutányosan eszközöltetnek. * *

Szatmári Bank

Részvénytársaság

Szatmáron, (Deák tér 29. szám), a legkedvezőbb feltételek mellett nyújt

* törlesztéses * jelzálog kölcsönöket

földbirtokra, házakra 10 évtől 65 évig terjedő időre 4% os záloglel alapon.

A kölcsönök árfolyam-különbözet levonása nélkül készpénzben is folyósítanak.

Tudakozódásokra nyomban kimerítő választ adunk.

Szatmári Bank Részvénytársaság.

Váltó leszámítás mérsékelt kamattal mellett

Betétek legelőnyösebb kamatozása.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH Ltd

Budapest, Váci-körút 63,

Által a legjutányosabb árnak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hirdetések felvételnek

igen jutányos áron lapunk kiadóhivatalában.